

[NÉZŐPONTOK/TÖRTÉNET](#)

Mesteriskola: 1953-2023

2022.11.13. 11:52

Az elmúlt hetekben Karácsony Rita és Hartmann Gergely cikkein keresztül olvasóink is megismerhették a Mesteriskola rendszerváltás előtti történetét. A sorozat lezárásaként most a *Mesteriskola 1953-2023* című kiállítás

Cikkinfó

Földrajzi hely:
Budapest,
Magyarország

Építészek, alkotók:
Golda János, Dévényi
Tamás, Dobai János,
Nagy Iván, Roth
János

Cég, szervezet:
Építész Mester
Egylet Mesteriskola,
FUGA Budapesti
Építészeti Központ

Dosszié:

Mesteriskola
1953-2023

Kapcsolódó cikkek

[NÉZŐPONTOK/TANULMÁNY](#)

Mesteriskola: VIII-X. ciklus – A keretet a rendszer

Dobai János a Mesteriskola 1953-2023 kiadványához

Rendezvényünk (rendezvénysorozatunk) és benne a Kiadványunk a Mesteriskola eddigi legnagyobb vállalkozása.

Különös könyv ez a könyvecske, egyrészt annak ellenére, hogy építészetről szól, nem album melyben rajzok és képek épületeket mutatnak be, hanem sokkal inkább telefonkönyv, mint ahogy egyik ismerősöm mondta.

A szép könyv Polgárdi Ákos és Rubin Ági munkája, köszönet érte és azért is mert ilyen rendkívül rövid idő alatt készült el.

Annyiban telefonkönyv, hogy adatok tömege van benne. És most ez így van jól.

A VI. ciklus (1980-82) hallgatójaként, a két év alatt a felvétellel együtt nyolc pályázatot csináltunk, legendás soproni, pécsi konferenciákon vehettem részt, ahol Robert Krier, Matti Mekkinen, Mario Botta voltak a meghívott előadók, hallgathattam Liska Dénes, Hankiss Elemér, Konrád György és mások, a kor jelentős gondolkodóinak az előadását. Utaztunk az első év végén Varsóba (ahol éppen zajlottak a Szolidaritás mozgalom történelemformáló eseményei, közben az UIA aktuális kongresszusa) és Leningrádba, Moszkvába. A második év végén pedig New Yorkba mentünk. Érzékeltem, hogy valami nagyon jelentős dolognak lehettem részese és úgy láttam, hogy társaim is hasonlóképpen gondolkoznak.

A 25. ciklusban jöttünk rá, hogy ez a ciklus nem 24. és a 26. közötti két évet jelenti, hanem jubileum ciklus is, azaz 50 éves a Mesteriskola. Úgy gondoltuk végül, hogy az elmúlt 50 évről jó lenne számot adni, bemutatni a történeteket, magát a Mesteriskolát. Persze az is kiderült ekkor, hogy az 1953- től kezdődő első három ciklus eseményei is részei a Mesteriskolának. Így lett a kezdő dátum 1953. Az 2023-as szám arra utal, hogy (reméljük) a XXVI. ciklus után jön a XXVII. és így tovább...

A dokumentumokról:

Az építészek trehányok. Ami nem kép és rajz, számukra értéktelen (tisztelet kivételnek). Így a ciklusok eseményeinek dokumentumainak összegyűjtése nehezen indult. A digitális korszak előtti időszakból jelentős mennyiségű dokumentum került elő Arnóth Lajos hagyatékából, melynek digitalizálását Jurinyi Amarilla végezte el.

A sorban következő ciklusokat ciklusfelelősök gondozták, az Ő munkájukat Kund Iván Patrik és Balazs Anna koordinálta.

A dokumentumokat típusuk, adattartalmuk szerint, megkönnyítve a (mint kiderült) hatalmas anyag kezelését három rétegbe rendeztük.

Az első "rétegbe" az adatok kerültek: nevek, mesterek ciklusok, események. Mindezek összegyűjtve dokumentálják a Mesteriskola működését történetét. Ez került a kiadványba és ez került a kiállítás (kurátor: Dévényi Tamás) falára is.

A második réteg szöveges dokumentumok (pályázati kiírások, eredmények, részletes programok)

A harmadik réteg személyekhez hozzárendelhető dokumentumok: pályázatok, kirándulási fotók és rajzok stb.

Elég hamar kiderült, hogy az egyedi érzés, melyet mesteriskolásként átéltünk, a sokasodó dokumentumok egymás mellé rakásával szakma történeti, netán kultúrtörténeti folyamta szélesedett és fantasztikus anyagként jelent meg. Erre nagy szükség is volt, tekintve az aktuálpolitikai eseményeket, a laikusok és a szakma végtelen közönyét is.

Könyvünkben (szerkesztő: Götz Eszter) az előbb említett első réteg tartalma van. De hogy könyvünk a kívülállók számára is érthető legyen, bevezetővel (Golda János) és két tartalmas tanulmánnyal egészítettük ki. Karácsony Rita az első 1953-ban kezdődő három ciklus környezetét és történetét mutatta be, Hartmann Gergely pedig a 1970-től újrakezdődő Fiala Építészek Köre, majd Mesteriskola évtizedeiről írt. A tanulmányok után a jelenlegi mesterekhez intézett körkérdés válaszai olvashatók.

Az adathalmaz bizonyára nem teljes és bizonyára tartalmaz hibákat is. Szeretnénk persze kijavítani a hibákat és egy korrekciós füzetkben közreadni, melyben a rendezvényünk eseményeit is dokumentálnánk. Úgy véljük azonban, hogy kiadványunk, mint első összefoglalója a Mesteriskola történetének hiánypótló dokumentum.

Eredmény máris mutatkozik, hiszen az adatok tömege adatbányászatra is alkalmas. Így a következő adatok állnak már rendelkezésre:

- 1. 3+26 kétéves ciklus (1953-1960, 1970-jelenleg is)*
- 2. Összesen 637 hallgató, a jelenlegi XXVI. ciklus hallgatóinak száma 19 fő.*
- 3. A jelenleg is élők száma: 549 fő*
- 4. A Mesteriskola 1953-2023 kiállítás és rendezvénysorozat (2022.04.03-05.15.) látogatóinak száma a volt és jelenlegi mesteriskolások között: 246 fő (azaz az élő mesteriskolások 45%-a felkereste a rendezvényünket)*
- 5. A mesterek száma 95 fő, ebből volt mesteriskolás 90 fő, jelenleg: 16*
- 6. Tervpályázatok száma: 172, az egész országban: új épületek, rekonstrukciók, településrendezési feladatok*
- 7. Tanulmányi kirándulások külföldön: 52 alkalommal, összesen 64 országban. (alapvetően Európában, de néhány ázsiai és amerikai út is létrejött)*
- 8. Ybl díjasok: az Ybl díj 1953-as alapítása óta 487 személynek adományoztak Ybl díjat. (korábban egy építész munkásságát többször is elismerték Ybl díjjal)*

Az Ybl díjasok közül 197 fő volt mesteriskolás (40%!), a mesteriskolások 30%-a kapott Ybl díjat.

Még egy dolgot szeretnék elmondani: tervezünk egy "igazi" építészeti kiállítást, melyben a 70 év felvételi pályázatainak tükrében mutatnánk be az építészeti gondolkodás változásait.